

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันโรคเอดส์ ได้กลายเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญของแทบทุกประเทศทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทย จากการรายงานขององค์การอนามัยโลกจนถึงวันที่ 1 มิถุนายน 2535 มีจำนวนผู้ป่วยเอดส์ทั่วโลกถึง 501,272 คน จาก 168 ประเทศ สำหรับประเทศไทย กองระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุขได้สรุปสถานการณ์โรคเอดส์ประจำวันที่ 31 สิงหาคม 2536 ไว้ว่า มีจำนวนผู้ป่วยเอดส์รวม 3,001 ราย ผู้มีอาการสัมพันธ์กับเอดส์รวม 2,623 ราย โดยปัจจัยเสี่ยงส่วนใหญ่ของทั้งสองกลุ่มติดต่อการมีเพศสัมพันธ์ถึง ร้อยละ 76.7 (2,301 ราย) และร้อยละ 77.5 (2,034 ราย) นอกจากนี้กลุ่มทารกที่ติดเชื้อจากมารดาของทั้งสองกลุ่มมีจำนวนร้อยละ 8.4 (251 ราย) และร้อยละ 2.9 (76 ราย) จำนวนผู้ป่วยโรคเอดส์และผู้มีอาการสัมพันธ์กับเอดส์ดังกล่าว จำแนกรายจังหวัดแล้วพบว่าจังหวัดเชียงราย มีจำนวนรวมของผู้ป่วยโรคเอดส์ และผู้มีอาการสัมพันธ์กับเอดส์มากเป็นอันดับ 1 (988 ราย) รองลงมาได้แก่ กรุงเทพมหานคร (900 ราย) และจังหวัดเชียงใหม่ (867 ราย) ตามลำดับโดยจำนวนของผู้ป่วยโรคเอดส์และผู้มีอาการสัมพันธ์กับเอดส์ดังกล่าว ได้เพิ่มจำนวนมากขึ้นทุกปี ดังแสดงในตารางที่ 1 และ 2

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ป่วยเอดส์ (AIDS) แยกตามปัจจัยเสี่ยงและแยกตามรายปี
ที่เริ่มป่วยตั้งแต่กันยายน 2527 ถึง 31 สิงหาคม 2536

ปัจจัยเสี่ยง	2527	2528	2529	2530	2531	2532	2533	2534	2535	2536	รวม (%)
1. เพศสัมพันธ์	1	1	-	6	2	24	46	315	989	917	2301 76.7
-ชายรักร่วมเพศ	1	-	-	5	2	9	2	5	2	-	26 0.9
-ชายรักสองเพศ	-	1	-	-	-	4	4	4	1	-	14 0.5
-ชายรักต่างเพศ	-	-	-	1	-	10	34	282	890	803	2020 67.3
-หญิงรักต่างเพศ	-	-	-	-	-	1	6	24	96	114	241 8.0
2. ยาเสพติดชนิดฉีด											
เข้าเส้น	-	-	-	1	-	2	20	30	112	102	267 8.9
-ชาย	-	-	-	1	-	2	19	30	110	100	262 8.7
-หญิง	-	-	-	-	-	-	1	-	2	2	5 0.2
3. รับเลือด	-	-	-	-	1	1	1	3	9	2	17 0.6
-ชาย	-	-	-	-	-	1	1	3	8	1	14 0.5
-หญิง	-	-	-	-	1	-	-	-	1	1	3 0.1
4. ติดเชื้อจากมารดา	-	-	-	-	2	2	7	67	98	75	251 8.4
-ชาย	-	-	-	-	-	1	4	35	46	48	134 4.5
-หญิง	-	-	-	-	2	1	3	32	52	27	117 3.9
5. ไม่ทราบปัจจัยเสี่ยง	-	-	-	-	-	-	-	9	54	102	165 5.5
-ชาย	-	-	-	-	-	-	-	9	50	97	156 5.2
-หญิง	-	-	-	-	-	-	-	-	4	5	9 0.3
รวม	1	1	-	7	5	29	74	424	1262	1198	3001 100.0
ยังมีชีวิตอยู่	-	-	-	-	-	3	31	254	725	858	1871 62.3

แหล่งข้อมูล : กองระบาดวิทยา สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ตารางที่ 2 จำนวนผู้มีอาการสัมพันธ์กับเอดส์ (ARC) แยกตามปัจจัยเสี่ยงและแยกตามรายปีที่เริ่มป่วย ตั้งแต่กันยายน 2527 ถึง 31 สิงหาคม 2536

ปัจจัยเสี่ยง	2527	2528	2529	2530	2531	2532	2533	2534	2535	2536	รวม (%)
1. เพศสัมพันธ์	-	5	8	12	1	46	171	310	966	515	2034 77.5
-ชายรักร่วมเพศ	-	2	3	7	-	2	6	2	2	-	24 0.9
-ชายรักสองเพศ	-	1	4	1	-	2	2	-	2	-	12 0.5
-ชายรักต่างเพศ	-	1	-	1	1	30	130	253	837	433	1686 64.3
-หญิงรักต่างเพศ	-	1	1	3	-	12	33	55	125	82	312 11.9
2. ยาเสพติดชนิดฉีด											
เข้าเส้น	-	-	-	-	20	48	40	63	107	79	357 13.6
-ชาย	-	-	-	-	19	46	40	59	105	77	346 13.2
-หญิง	-	-	-	-	1	2	-	4	2	2	11 0.4
3. รับเลือด	-	-	-	-	1	1	1	2	5	1	11 0.4
-ชาย	-	-	-	-	-	1	1	1	-	1	4 0.2
-หญิง	-	-	-	-	1	-	-	1	5	-	7 0.3
4. ติดเชื้อจากมารดา	-	-	-	-	-	-	10	13	45	8	76 2.9
-ชาย	-	-	-	-	-	-	5	8	21	4	38 1.4
-หญิง	-	-	-	-	-	-	5	5	24	4	38 1.4
5. ไม่ทราบปัจจัยเสี่ยง	-	-	-	1	1	5	1	20	52	65	145 5.5
-ชาย	-	-	-	1	-	4	1	17	46	57	126 4.8
-หญิง	-	-	-	-	1	1	-	3	6	8	19 0.7
รวม	-	5	8	13	23	100	223	408	1175	668	2623 100.0
ยังมีชีวิตอยู่	-	5	8	10	14	86	206	356	993	565	2243 85.5

แหล่งข้อมูล : กองระบาดวิทยา สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

จากสถานการณ์โรคเอดส์ในปัจจุบันที่มีจำนวนของผู้ป่วยโรคเอดส์ ผู้มีอาการสัมพันธ์กับเอดส์ และผู้ติดเชื้อโดยไม่มีอาการเป็นจำนวนมาก และเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยมีปัจจัยเสี่ยงจากการมีเพศสัมพันธ์เป็นสำคัญ อีกทั้งยังพบปัญหาดังกล่าวในกรุงเทพมหานครเป็นส่วนใหญ่ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมทางเพศของผู้ติดเชื้อ HIV ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยทำการศึกษาเฉพาะในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ทั้งนี้เนื่องจากโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์เป็นแหล่งส่งต่อที่รับรักษาผู้ป่วยโรคเอดส์แห่งหนึ่งจากจำนวน 4 โรงพยาบาลที่กระทรวงสาธารณสุขแนะนำ อันประกอบด้วย โรงพยาบาลบาราศณราดูร โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ โรงพยาบาลรามธิบดีและโรงพยาบาลศิริราช

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมทางเพศของผู้ติดเชื้อ HIV ซึ่งรับการรักษาที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติทางเพศของผู้ติดเชื้อ HIV ที่มีความแตกต่างกันในด้านอายุ เพศ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรสและเศรษฐฐานะ

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษานี้ศึกษาเฉพาะผู้ติดเชื้อ HIV ของแผนกผู้ป่วยนอก คลินิกภูมิคุ้มกัน โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ทุกคนยกเว้นผู้ติดเชื้อ HIV ที่ติดยาเสพติด มีฤทธิ์ และผู้ที่มีความเจ็บป่วยทางกายเรื้อรัง เช่น เบาหวาน ความดันโลหิตสูง ไตวายเรื้อรัง เป็นต้น เนื่องจากกลุ่มดังกล่าว จะมีความรู้สึกทางเพศลดลงหรืออาจหมดความสนใจหรือหมดความรู้สึกทางเพศ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ทัศนคติทางเพศ หมายถึง ความรู้ ความรู้สึก และความพร้อมที่จะ

กระทำเกี่ยวกับกิจกรรมทางเพศ โดยวัดจากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

2. พฤติกรรมทางเพศ หมายถึง กิจกรรมทางเพศที่แสดงออกได้แก่ ความสำส่อน รูปแบบและลักษณะของเพศสัมพันธ์ การป้องกันการแพร่กระจายเชื้อทางเพศสัมพันธ์โดยการใช้ถุงยางอนามัย และคุณสมบัติของคู่นอนว่าเป็นกลุ่มเสี่ยงหรือไม่

3. ผู้ติดเชื้อ HIV หมายถึง ผู้ติดเชื้อ HIV โดยไม่มีอาการที่ผ่านการตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการขั้นต้น ได้แก่ ELISA (enzyme linked immunosorbent assay) และ GPA (gel particle agglutination test) และผ่านการตรวจวินิจฉัยของแพทย์แล้ว

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นข้อมูลพื้นฐาน ในการปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมทางเพศของผู้ติดเชื้อ HIV
2. เป็นประโยชน์ในการวางแผนดำเนินการ เพื่อป้องกันการแพร่กระจายเชื้อโรคเอดส์
3. เป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าวิจัยต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย